

ພຣະຣາຊບັນຫຼຸດ
ອຸທຍານແຫ່ງໝາດ
ພ.ສ. ໂດຍວິໄລ

ພຣະບາທສມເດືອນພຣມເນທຣາມາຮົບດີສຶກສິນທຣມຫວັງຈີຣາລົງກຣນ
ພຣະຈີຣເກລ້າເຈົ້າອູ້ໜ້ວ

ໃຫ້ວິ່ນ ວັນທີ ໨໔ ພຸດຍການຄມ ພ.ສ. ໂດຍວິໄລ
ເປັນປີທີ ໤ ໃນຮັກາລປ່ຈຸບັນ

ພຣະບາທສມເດືອນພຣມເນທຣາມາຮົບດີສຶກສິນທຣມຫວັງຈີຣາລົງກຣນ ພຣະຈີຣເກລ້າເຈົ້າອູ້ໜ້ວ
ນີ້ພຣະບຣາໂອກການໂປຣດເກລ້າ ໃຫ້ປະກາສວ່າ

ໂດຍທີ່ເປັນກາຮັກການປັບປຸງກົງໝາຍວ່າດ້ວຍອຸທຍານແຫ່ງໝາດ

ພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້ມີບທບັນຫຼຸດບາງປະກາດເກີ່ວກການຈຳກັດສຶກສິນທຣມຫວັງຈີຣາລົງກຣນ
ຊື່ມາຕຣາ ໨໖ ປະກອບກັບມາຕຣາ ໨໘ ມາຕຣາ ໩ ມາຕຣາ ໩໗ ແລະ ມາຕຣາ ໨໐ ຂອງຮັກສອນນູ້
ແຫ່ງໝາຍອານາຈັກໄທ ບັນຫຼຸດໃຫ້ກະທຳໄດ້ໂດຍອາຫັນອານາຈັກຕາມບທບັນຫຼຸດແຫ່ງກົງໝາຍ

ເຫດຜົລແລະ ຄວາມຈຳເປັນໃນການຈຳກັດສຶກສິນທຣມຫວັງຈີຣາລົງກຣນ ເພື່ອໃຫ້
ກາຮັກການ ອນຸຮັກ ຊົມຄຣອງ ແລະ ບໍາຮຸຮັກຂາອຸທຍານແຫ່ງໝາດ ວັນອຸທຍານ ສວນພຖກໝາສຕ່ຣ ແລະ
ສວນຮຸກໝາດ ແລະ ກາຮັກການຈຳກັດກາຮັກສອນນູ້ ຮັບບນິເວສ ແລະ ຄວາມຫລາກຫລາຍທາງໝົວກາພ
ໃນພື້ນທີ່ຕັກລ່າວໃຫ້ເກີດປະໄຍ້ນໝໍຍ່າງສົມດຸລແລະ ຍິ່ງຍິ່ນ ຂຶ້ງກາຮັກພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້ສົດຄລົ້ອກກັບເຈື່ອນໄຂ
ທີ່ບັນຫຼຸດໄວ້ໃນມາຕຣາ ໨໖ ຂອງຮັກສອນນູ້ແຫ່ງໝາຍອານາຈັກໄທແລ້ວ

ຈຶ່ງທຽງພຣະກຣູນາໂປຣດເກລ້າ ໃຫ້ຕາພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້ໄວ້ໂດຍຄຳແນະນຳແລະ ຍິນຍອມຂອງ
ສການຕິບັນຫຼຸດແຫ່ງໝາດທີ່ຮັກສອນ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

ມາຕຣາ ໑ ພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້ເຮັດວຽກວ່າ “ພຣະຣາຊບັນຫຼຸດອຸທຍານແຫ່ງໝາດ ພ.ສ. ໂດຍວິໄລ”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติอุทัยนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

(๒) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอุทัยนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พ.ศ. ๒๕๓๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ไม่” หมายความว่า ไม่ทุกชนิดที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในอุทัยนแห่งชาติ วนอุทัยน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ทั้งที่มีลักษณะเป็นต้น กอ หรือสาขา และหมายความรวมถึงราก ปุ่ม ตอ หน่อ กิ่ง ตา หัว เ任性 เศษ ปลาย ส่วนหนึ่งส่วนใดของไม้ ไม่ว่าจะถูกตัด ฟัน เลือย ผ่า ถาก ถอน ชุด หรือกระทำโดยวิธีการอื่นใด

“สัตว์ป่า” หมายความว่า สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ที่มีอยู่ในอุทัยนแห่งชาติ วนอุทัยน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

“อุทัยนแห่งชาติ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีความโดดเด่นสวยงามทางธรรมชาติเป็นพิเศษ หรือมีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบ生นิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์ป่าหรือพืชป่าประจำถิ่นที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ หรือโดดเด่นด้านธรณีวิทยา หรือมรดกทางวัฒนธรรม ที่สมควรสงวนหรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์ของคนในชาติหรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติ หรือนันนุภาพของการของประชาชนอย่างยั่งยืน

“วนอุทัยน” หมายความว่า พื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติสวยงามเหมาะสมแก่การสงวนรักษาไว้ให้เป็นแหล่งคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติ หรือนันนุภาพของการของประชาชนโดยส่วนรวม

“สวนพฤกษศาสตร์” หมายความว่า พื้นที่ที่มีการจัดรวบรวมพรรณไม้ โดยมีการจัดแยกพรรณไม้ออกเป็นหมวดหมู่ตามหลักพฤกษศาสตร์หรือตามหลักอนุกรรมวิชานพืชเพื่อให้เป็นแหล่งอนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ และใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ของประชาชน

“สวนรุกขชาติ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีการรวบรวมและอนุรักษ์พรรณไม้ที่มีค่า หายาก หรือใกล้สูญพันธุ์ซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ และการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการอุทัยนแห่งชาติ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎหมายระหว่างกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศและระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การออกกฎหมายระหว่างกำหนดค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขนาด ลักษณะ ประเภทกิจการหรือกิจกรรม หรือเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการก็ได้ กฎหมายระหว่างและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

อุทยานแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑

การกำหนดอุทยานแห่งชาติ

มาตรา ๖ เมื่อปรากฏว่าพื้นที่ได้มีลักษณะเหมาะสมที่จะกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแบบท้ายพระราชกฤษฎีกานั้นด้วย

เมื่อพระราชกฤษฎีกานามาตรการนี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้มาตราการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายอื่นจะได้กำหนดมาตรการในเรื่องดังกล่าวไว้ไม่ต่างกันว่ามาตรการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่เป็นการขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติบางส่วนให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแบบท้ายพระราชกฤษฎีกด้วย

มาตรา ๘ พื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามมาตรา ๖ ต้องมิได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ

การกำหนดอุทยานแห่งชาติในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดูแลรักษา หรือเป็นของหน่วยงานของรัฐ หรือมีหน่วยงานของรัฐได้รับอนุญาตให้มีการใช้หรือทำประโยชน์ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชและความเห็นจากหน่วยงานของรัฐนั้นก่อน

ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายอุทยานแห่งชาติ หรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ห้ามมิให้เพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อนำมากำหนดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

มาตรา ๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติ และเครื่องหมายอื่นที่จำเป็น เพื่อให้ประชาชนทราบว่าเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ และอำนวย ความสะดวกและให้ความรู้แก่ประชาชน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วยดูแลหรือบำรุงรักษาหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต และเครื่องหมายอื่นได้ตามสมควร

หลักเกณฑ์ วิธีการ เนื่องไข และรูปแบบในการจัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต และเครื่องหมายอื่นที่จำเป็น ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคนะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมที่ดิน เอกอธิการสำนักงานโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านอุทยานแห่งชาติ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ หรือด้านกฎหมาย เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและมีประสบการณ์หรือทำงานด้านที่แต่งตั้งไม่น้อยกว่าสิบปี และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ต้องคำพิพากษาร้องที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดลุitzothzหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๔) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารราชการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีภาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ไปกลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว ยังมีภาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่ว่าจะเห็นชอบ ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนหรือเพิ่มขึ้นก็ได้

มาตรา ๑๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยข้อดของที่ประชุมให้อิสสิ่งข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขึ้น

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

(๒) เสนอแนะการกำหนดพื้นที่ได้เป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทย

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่ได้เป็นวนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ และสวนรุกขชาติ รวมทั้งการขยายหรือการเพิกถอนวนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ และสวนรุกขชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทย

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัตไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะกรรมการ ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ

มาตรา ๑๘ ใน การคุ้มครอง บำรุง ดูแล รักษา และการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ ให้จัดให้มีแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งพร้อมแผนที่แสดงรายละเอียดและแนวทาง การจัดการพื้นที่เพื่อเสนออธิบดีให้ความเห็นชอบ เมื่ออธิบดีให้ความเห็นชอบแผนการบริหารจัดการพื้นที่ ดังกล่าวแล้ว ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติที่มีหน้าที่รับผิดชอบในอุทยานแห่งชาตินั้นปิดประกาศแผนที่และ

แนวเขตการจัดการท้ายประกาศไว้ ณ สถานที่ที่เปิดเผยแพร่ และดำเนินการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้เป็นไปตามแผนการบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าว

การจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติและการกำหนดเขตการจัดการภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด โดยการกำหนดเขตการจัดการภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดังกล่าวต้องไม่กระทบต่อลักษณะพื้นที่ที่ต้องการอนุรักษ์สภาพธรรมชาติหรือเป็นพื้นที่ประจำของระบบนิเวศ และต้องรักษาไว้ซึ่งสภาพความเป็นอุทยานแห่งชาติตัวอย่าง

แผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยวิธีการดำเนินการแนวทางการจัดการ และการกำกับดูแลการใช้พื้นที่ และให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนด้วย

ในการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนตามวาระสาม ให้นำประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามความในมาตรา ๘ วรรคสาม มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ภายใต้อุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แฝ้าทาง เพาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม

(๒) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม่ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบบิน ความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) ล่อหรือนำสัตว์ป่าออกไปหรือกระทำให้เป็นอันตรายแก่สัตว์ป่าด้วยประการใด ๆ

(๔) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่อมทัน เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ

(๕) ปิดกั้นหรือทำให้เกิดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก

(๖) เข้าไปดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์

(๗) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป

(๘) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิด หรือจุดอกไม้เพลิง

(๙) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชือเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิงไหม้

(๑๐) กระทำให้หลักเขตหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขต ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

มาตรา ๒๐ บุคคลซึ่งเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๑ บุคคลใดนำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยานแห่งชาติต้องได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดี กำหนด

มาตรา ๒๒ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลกระทำการตามมาตรา ๑๙ (๑) (๔) (๖) หรือ (๗) ได้ตามลักษณะของเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่กำหนดไว้ โดยอยู่ใน ความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ การอนุญาตดังกล่าวให้กระทำได้เฉพาะเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายทำภาพยนตร์ วิดีทัศน์ หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาระมชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคง ทางพลังงาน หรือการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์ และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุทยานแห่งชาติ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตและการควบคุมดูแลตามวรรคหนึ่ง อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงอุทยานแห่งชาติ หรือ การสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทัศน查 หรือการพักรแรมเป็นการชั่วคราว หรือเพื่ออำนวยความสะดวกปลอดภัย หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป ในอุทยานแห่งชาติ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙

การกระทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๔ ในอุทยานแห่งชาติต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดูแลรักษาความปลอดภัย การให้คำแนะนำ หรือการจัดระบบการเตือนภัยแก่ประชาชน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าอุทยานแห่งชาติอาจร้องขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นใด หรือบุคคลใด ช่วยดำเนินการตามความจำเป็นก็ได้ และให้ถือว่าการกระทำการของเจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ขององค์กรอื่น หรือบุคคลอื่นได้ดังกล่าว เป็นการกระทำการของ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในอุทัยานแห่งชาติเพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันภัยนตรายแก่บุคคลหรือชุมชน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณสุขให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙ ในกรณี พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำการต่ออธิบดีเพื่อทราบ

การกระทำการของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นตามวรคหนึ่ง ให้ถือเป็นการกระทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดบริเวณพื้นที่ได้เป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ โดยใหม่ແນนที่แสดงแนวเขตซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแบบท้ายประกาศนั้นด้วย

ความในวรคหนึ่งให้นำมาใช้กับการขยายหรือการเพิกถอนวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนด้วย

เมื่อประกาศตามวรคหนึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ให้มาตรการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายอื่นจะได้กำหนดมาตรการในเรื่องดังกล่าวไว้ไม่ต่างกับมาตรการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ ภายในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๑ วรคหนึ่ง

ในกรณีที่เป็นการกระทำการตามมาตรา ๑๙ (๑) (๓) (๔) (๖) (๗) หรือ (๘) หรือมาตรา ๒๑ วรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้กระทำก็ได้โดยต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตและการควบคุมดูแลตามวรคสอง อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ให้นำความในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับแก่นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติด้วยโดยอนุโลม

ໜາດ ๓

เงินค่าบริการหรือเงินค่าตอบแทน

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาพ ความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การให้บริการ และการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีป้า และพันธุ์พีช จะเรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าตอบแทนสำหรับการนั่งกี้ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกเก็บและการยกเว้นค่าบริการหรือค่าตอบแทน และอัตราค่าบริการหรือค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ให้แบ่งเงินในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของเงินที่เรียกเก็บได้ตามมาตรา ๒๙ แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอันเป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติแห่งนั้น เพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงาน หรือการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และพัฒนาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติที่อยู่ในเขตพื้นที่ ที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่อุทัยนแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่ง ให้แบ่งเงินแก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ แต่เมื่อร่วมจำนวนเงินแล้วต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๑ เงินที่เรียกเก็บได้ตามมาตรา ๒๙ เงินที่มีผู้บริจาค และเงินค่าปรับที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเบรี่ยบเทียบตามมาตรา ๕๒ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เก็บรักษาไว้เป็นเงินเพื่อการอนุรักษ์ พื้นที่ และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

มาตรา ๓๒ เงินเพื่อการอนุรักษ์ พื้นฟู และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติตามมาตรา ๓๑ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นำไปใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) การคุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือพื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ สวนรุกขชาติ หรือพื้นที่ซึ่งคณะกรรมการเห็นชอบให้เตรียมการกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ ตลอดจนเป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใดที่เกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตนั้น

(๒) ค่าใช้จ่ายในการทำลาย รื้อถอน หรือย้ายสิ่งปลูกสร้างหรือต้นไม้ ที่มีผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๔ (๓)

(๓) เงินสวัสดิการหรือเงินช่วยเหลือให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ หรืออาสาสมัครที่ได้รับอันตราย บาดเจ็บ เสียชีวิต หรือเป็นเงินช่วยเหลือในการต่อสู้ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครอง ดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ สวนรุกขชาติ หรือพื้นที่ซึ่งคณะกรรมการเห็นชอบให้เตรียมการทำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ

(๔) การบำรุงรักษสถานที่ หรือการจัดหาสิ่งจำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การให้ความรู้ การท่องเที่ยว หรือการพักแรมของนักท่องเที่ยว

(๕) การฝึกอบรม การศึกษา หรือการวิจัยของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

(๖) ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๖ (๑) และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ

มาตรา ๓๓ การนำส่ง การเก็บรักษา และการใช้จ่ายเงินเพื่อการอนุรักษ์ พื้นที่ และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

เงินค่าบริการหรือเงินค่าตอบแทนที่ได้รับตามมาตรา ๒๙ ให้จัดทำรายงานทางการเงิน และผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการ และเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ

หมวด ๔

การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

มาตรา ๓๔ ผู้ใดเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์ไม้หรือพันธุ์สัตว์ดังกล่าว รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ เพื่อการศึกษาหรือวิจัยอันเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพ จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

การแบ่งปันผลประโยชน์จากการศึกษาหรือวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั่น

ໜວດ ៥
ພັກງານເຈົ້າຫັ້ງ

ມາຕຣາ ๓៥ ໃນກຣົນທີ່ມີກາຣະທຳຝຶກຫຼືໄມ່ປົງປັດຕາມບທບໍ່ຄູ່ມັນຕົ້ນ ໄທ້ພັກງານເຈົ້າຫັ້ງທີ່ມີຫັ້ງທີ່ແລະອຳນາຈ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(១) ສັ່ງໃຫ້ບຸຄຄລອອຈາກອຸທຍານແທ່ງໝາຍີ ວິຊາອຸທຍານ ສວນພຖກໝາສຕຣ ທີ່ສະໜັບສິນ
ຫຼືໄທ້ດ່ວນກາຣະທຳໃດ ។ ໃນເຂົ້ານັ້ນ

(២) ສັ່ງເປັນຫັ້ງສື່ວ່າຜູ້ກະທຳຝຶກຕ່ອງພຽງປະຕົ້ນທີ່ທຳລາຍ ຮູ້ຄອນ ທີ່ກະທຳກາຣົ່າໃນ
ເພື່ອໃຫ້ອຸທຍານແທ່ງໝາຍີ ວິຊາອຸທຍານ ສວນພຖກໝາສຕຣ ທີ່ສະໜັບສິນສູ່ສ່ວນພາພເດີມກາຍໃນເວລາ
ທີ່ກຳນົດ

(៣) ຍືດ ທຳລາຍ ຮູ້ຄອນ ແກ້ໄຂ ທີ່ກະທຳກາຣົ່າໃນ ເພື່ອຜູ້ກະທຳຝຶກໄມ່ປົງປັດຕາມ (៤)
ຫຼືໄມ່ປົງປັດຕົວຜູ້ກະທຳຝຶກ ທີ່ຮູ້ຕົວຜູ້ກະທຳຝຶກແຕ່ຫາຕ້າໄມ່ພບ

(៤) ດຳເນີນກາຣອ່າງໝັ້ນທີ່ເຫັນສົມຄວາມ ເພື່ອປົ້ງກັນ ຮະໜັບ ທີ່ອບຣເຫດວາມເສີຍຫາຍແກ່
ອຸທຍານແທ່ງໝາຍີ ວິຊາອຸທຍານ ສວນພຖກໝາສຕຣ ທີ່ສະໜັບສິນ ໃນກຣົນທີ່ມີເຫດຜູ້ອຸ່ນເລີນ

ມາຕຣາ ៣៦ ໃນກຣົນທີ່ມີຫັ້ງທີ່ຕາມພຽງປະຕົ້ນ ໄທ້ພັກງານເຈົ້າຫັ້ງທີ່ມີຫັ້ງທີ່ແລະອຳນາຈ
ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(១) ມີຫັ້ງສື່ວ່າເຮັດວຽກບຸຄຄລມາໃຫ້ຄ້ອຍຄໍາ ທີ່ໄທ້ສົມຄວາມ ທີ່ກຳນົດໄປການ
ກາຣົ່າໃນກຣົນທີ່ມີຫັ້ງທີ່ມີຫັ້ງທີ່ແລະອຳນາຈ

(២) ເຂົ້າໄປໃນສຕານທີ່ໄດ ។ ໃນເວລາຮ່ວ່າງພຣະອາທິຕຍ໌ຂຶ້ນຄື່ງພຣະອາທິຕຍ໌ຕກ ທີ່ສະໜັບສິນ
ທີ່ກຳນົດໄປການກະທຳກາຣົ່າໃນສຕານທີ່ນັ້ນເພື່ອຕຽບສອບແລະຄວບຄຸມໃຫ້ກາຣົ່າໃນ

(៣) ຕຽບຄົ້ນສຕານທີ່ຫຼືອຍານພາຫະໄດ ។ ໃນເວລາຮ່ວ່າງພຣະອາທິຕຍ໌ຂຶ້ນຄື່ງພຣະອາທິຕຍ໌ຕກ
ທີ່ສະໜັບສິນທີ່ນັ້ນ ໃນກຣົນທີ່ມີເຫດຜູ້ອຸ່ນຄວາມສັງລົງມີກາຣະທຳກາຣົ່າໃນ
ແລະມີເຫດຜູ້ອຸ່ນຄວາມເຊື່ອໄດ້ວ່າຫາກເນື່ອງຫັ້ງວ່າຈະເອາຫາມຍັງມາໄດ້ຈະມີກາຣົ່າໃນ
ນອກຮາຊາຄາຈັກ ທີ່ສະໜັບສິນທີ່ນັ້ນ ທີ່ກຳນົດໄປການກະທຳກາຣົ່າໃນ

(៤) ຍືດຫຼືອ້າຍັດທຮ່ພຍສິນ ວິຊາ ສິ່ງຂອງ ທີ່ໄທ້ສົມຄວາມ ທີ່ກຳນົດໄປການກະທຳກາຣົ່າໃນ
ຕາມພຽງປະຕົ້ນ ເພື່ອປະໂຫຍດໃນກຣົນທີ່ມີຫັ້ງທີ່ມີຫັ້ງທີ່ແລະອຳນາຈ

ເມື່ອຕຽບຄົ້ນ ຍືດ ທີ່ອ້າຍັດຕາມ (១) ທີ່ສະໜັບສິນທີ່ນັ້ນ ທີ່ໄທ້ສົມຄວາມ
ທີ່ກຳນົດໄປການກະທຳກາຣົ່າໃນສຕານທີ່ນັ້ນ ທີ່ກຳນົດໄປການກະທຳກາຣົ່າໃນ

มาตรา ๓๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำเอกสารมอบหมายไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น เพื่อแสดงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๙ การจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ได้กระทำการหรือด่วนกระทำการไม่ว่าจะใจหรือประมาทเลินเล่อโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์กรรมชาติในอุทัยนแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ผู้นั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพย์กรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพย์กรรมชาติ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ อันเป็นผลมาจากการกระทำการหรือด่วน กระทำการของบุคคลใดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าวด้วย

มูลค่าของทรัพย์กรรมชาติตามวรรคหนึ่งให้ถือตามมูลค่าหรือบัญชีรายการที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๑ ผู้ได้ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมในอุทัยนแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๑) ต้องวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามวรคหนึ่ง ถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามที่คณะกรรมการตัดสินใจกำหนด หรือพื้นที่ประจำของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องระวังโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในวรคหนึ่งก็หนึ่ง

มาตรา ๔๖ ผู้ใดเก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม่ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๒) ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามวรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำแก่ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลและมีมูลค่ารวมกันไม่เกินสองพันบาท ผู้กระทำต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ในกรณีความผิดตามวรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำที่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้ที่เป็นต้น หรือเป็นท่อนอย่างโดยย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างรวมกันเกินยี่สิบตันหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม่เกินสี่ลูกบาศก์เมตร ผู้กระทำต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท

มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๓) หรือ (๔) ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๙) ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๑๐) ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๘ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๗ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดกระทำการตามมาตรา ๒๑ วรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๗ วรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการนำหรือปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างรุนแรงในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาตินั้น ผู้กระทำต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ (๑) ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระหว่างโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้นั้นยังต้องระหว่างโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ (๒) ต้องระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระหว่างโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้นั้นยังต้องระหว่างโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๕๑ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๖ ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๒ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มิใช่ปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มิใช่ปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๕๓ ในกรณีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำผิดนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำการของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและล่วงไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย

มาตรา ๕๔ 在การดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ให้เรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๔๐ ไปในคราวเดียวกัน

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาล และให้ศาลมีอำนาจพิพากษาให้จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับเป็นจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของ

จำนวนเงินค่าปรับตามคำพิพากษาโดยจ่ายจากเงินค่าปรับที่ชำระต่อศาล ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระเงินค่าปรับหรือชำระไม่ถึงจำนวนที่จะต้องจ่ายค่าสินบนนำจับได้ครบถ้วน ให้จ่ายเงินสินบนนำจับที่ยังจะต้องจ่ายจากเงินค่าขายของกลางที่ศาลงสั่งให้รับ ถ้ายังขาดอยู่อีกให้เป็นพับไป

ในกรณีที่มีผู้นำจับหลายคน ให้แบ่งเงินสินบนนำจับให้คนละเท่า ๆ กัน

การจ่ายเงินสินบนนำจับนั้น จะจ่ายได้เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว

มาตรา ๕๖ บรรดาไม้ สัตว์ป่า ทรัพยกรรมชาติอื่นใดที่มีอยู่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษาศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติที่บุคคลได้มามากจากการกระทำความผิด หรืออาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้ สิ่งปลูกสร้าง อุปกรณ์ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด ตามมาตรา ๑๙ (๑) (๒) (๔) (๕) (๗) หรือ (๑๐) ให้รับเสียทั้งสิ้น โดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นของ ผู้กระทำความผิดและมีผู้ถูกกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่

ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลงสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการ ได้ร้องขอต่อศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการ ผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุ ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏ ตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของ ทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งประกาศดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของ เจ้าของทรัพย์สินนั้น เพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของ ศาลชั้นต้น

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีเจ้าของแต่เจ้าของ ไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลงเขื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินนั้น ไปใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้ มีการกระทำความผิด เช่นนั้นเกิดขึ้นหรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลงเขื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุ อันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลงสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันที่ปิดประกาศ ในกรณีที่ปรากฏ หลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินให้นับแต่วันที่เจ้าของทรัพย์สินได้รับหรือถือว่าได้รับไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับดังกล่าวตามวรรคสอง และในกรณีที่มิให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ

ບົດເປົ້າພະກາລ

ມາຕຣາ ៥៧ ໃນວາຮະເຮັມແຮກ ໃນຮະຫວ່າງທີ່ຍັງໄມ້ມີການແຕ່ງຕັ້ງກຽມກາຮັງຜູ້ທຽບຄຸນວຸฒີ ຕາມມາຕຣາ ១០ ໄທັດນະກຽມກາຮອ່າຍານແທ່ງໝາຕີ ປະກອບດ້ວຍຮັບມືນຕີວ່າກຽມກາຮະຫວ່າງ ທຣັພາກຮຽມໝາຕີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນປະຮານກຽມກາ ປັດກະທຽບທຣັພາກຮຽມໝາຕີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຮອງປະຮານກຽມກາ ປັດກະທຽບທຣັພາກຮຽມໝາຕີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ອີບດີກຽມກາປົກໂຄຮ່າ ອີບດີກຽມກາທ່ອງເທິ່ງ ອີບດີກຽມທຣັພາກທາງທະເລແລະໝາຍື່ງ ອີບດີກຽມທີ່ດີນ ແລະເລົາອີກາສຳນັກງານນີ້ໂຍບາຍແລະແພນທຣັພາກຮຽມໝາຕີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນກຽມກາ ແລະໄທ້ອີບດີກຽມອຸທາຍານແທ່ງໝາຕີ ສັຕິປຳ ແລະພັນຮູ້ພື້ນ ເປັນກຽມກາແລະເລົານຸກາຣ ປັບປຸດທັນທີ່ຕາມພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໄປພລາງກ່ອນຈນກວ່າຈະໄດ້ມີການແຕ່ງຕັ້ງກຽມກາຮັງຜູ້ທຽບຄຸນວຸฒີຕາມພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ ຜົ່າງຕົ້ນໄໝເກີນໜຶ່ງຮ້ອຍຢ່າສົບວັນນັບແຕ່ວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ

ມາຕຣາ ៥៨ ບຣດາອຸທາຍານແທ່ງໝາຕີທີ່ໄດ້ປະກາສກຳໜັດໂດຍພຣະຣາຊຖະໜູກີກາກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ ໄທັດນະກຽມກາຮອ່າຍາຕີຕາມພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້

ມາຕຣາ ៥៩ ບຣດາອັນຍາບຕົກ ປະທານບັດ ແລະໃບອຸນຸມາຕຕາມກົງໝາຍວ່າດ້ວຍແຮ່ ແລະສັນປາຫາ ໃບອຸນຸມາຕ ແລະໜັງສືອຸນຸມາຕເຂົ້າທຳປະໂຍົນໜີ້ຮູ້ອ່ອງໝູ້ອ່າຍ້ຕາມກົງໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ່າສງວນແທ່ງໝາຕີຜົ່າງໄດ້ອອກໃຫ້ແກ່ບຸຄຄລໄດ້ໄວ້ແລ້ວກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ ໄທັດໃຊ້ຕ່ອໄປເພີ່ຍງເທົ່າ ກຳໜັດອາຍຸຂອງອັນຍາບຕົກ ປະທານບັດ ແລະໃບອຸນຸມາຕຕາມກົງໝາຍວ່າດ້ວຍແຮ່ ແລະສັນປາຫາ ໃບອຸນຸມາຕ ແລະໜັງສືອຸນຸມາຕເຂົ້າທຳປະໂຍົນໜີ້ຮູ້ອ່ອງໝູ້ອ່າຍ້ຕາມກົງໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າສງວນແທ່ງໝາຕີນີ້ ຈ

ມາຕຣາ ៦០ ບຣດາໃບອຸນຸມາຕຮູ້ອ່ານັ້ນທີ່ໄດ້ຕ່ອໄປຈົນສິ້ນອາຍຸ ໄທັດນະກຽມກາຮອ່າຍາຕີກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ ໄທັດນະກຽມກາຮອ່າຍາຕີກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ ໄທັດນະກຽມກາຮອ່າຍາຕີກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ ໄທັດນະກຽມກາຮອ່າຍາຕີກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ

ມາຕຣາ ៦១ ໄທັດນະກຽມອຸທາຍານແທ່ງໝາຕີ ສັຕິປຳ ແລະພັນຮູ້ພື້ນ ເກັບໄວ້ເປັນຮາຍໄດ້ ເພື່ອບໍາຮຸງຮັກໝາອຸທາຍານແທ່ງໝາຕີຕາມມາຕຣາ ២៣ ແທ່ງພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ອຸທາຍານແທ່ງໝາຕີ ພ.ສ. ២៥០៥ ມາເປັນເງິນເພື່ອກຽມກາຮອ່າຍາຕີ ພື້ນຟູ້ ແລະບໍາຮຸງຮັກໝາອຸທາຍານແທ່ງໝາຕີ ວນອຸທາຍານ ສວນພຸດຍສາສຕ່ວ ຮູ້ອ ສວນຮຸກໝາຕີ ຕາມພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້

ມາຕຣາ ៦២ ບຣດາຮະເບີຍບໍ່ຮູ້ປະກາສໄດ້ ຈຶ່ງກຽມກາຮອ່າຍາຕີກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ອຸທາຍານ ແທ່ງໝາຕີ ພ.ສ. ២៥០៥ ແລະໃຊ້ບັງຄັບອູ້ໃນວັນກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ ໄທັດນະກຽມກາຮອ່າຍາຕີກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ ໄທັດນະກຽມກາຮອ່າຍາຕີກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ ໄທັດນະກຽມກາຮອ່າຍາຕີກ່ອນວັນທີພຣະຣາຊບໍລຸງຄູ້ຕື່ນີ້ໃຊ້ບັງຄັບ

การอุกรະเบียบหรือประกาศตามวาระหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๓ ให้วันอุทัยาน สวนพุกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ที่กำหนดให้มีขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เฉพาะในส่วนที่เป็นงานในการกิจกรรมอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นวันอุทัยาน สวนพุกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติตามพระราชบัญญัตินี้ และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตของพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๔ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพั้นระยะเวลาตามวาระหนึ่ง และรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนที่เมื่อมีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติที่มีการประกาศกำหนดมา ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติ โดยมีได้สิทธิในที่ดินนั้น เสนอคณารัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกานามวาระสองต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่เมื่อมีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ ภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณารักษากำเนิดความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๔๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๗ โดยต้องจัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแบบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาการบังคับใช้คราวละไม่เกินยี่สิบปี และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนภายในชุมชนภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนในการอนุรักษ์ พื้นที่ป่าไม้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ

ภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุด การอยู่อาศัยหรือทำกิน และมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

ในกรณีบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำการด้วย ประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม เก็บหา นำออกไป กระทำการด้วย ประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม่ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือนำหรือปล่อยสัตว์ ในเขตพื้นที่โครงการ ตามพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นตามมาตรานี้ หากกระทำการดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธรรม และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ ฟืนฟู บำรุงรักษา และควบคุมการใช้ประโยชน์ ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเภทและชนิดของทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ ในอุทยานแห่งชาติที่ได้ประกาศกำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เห็นว่าพื้นที่ในอุทยานแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง แห่งใด มีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามคุณภาพที่มีศักยภาพเหมาะสมและเพียงพอ ในการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาตินั้นโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติ สัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ และเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหา การดำรงชีพตามวิถีชุมชนหรือวิถีชีวิตดั้งเดิมที่อยู่โดยรอบบริเวณอุทยานแห่งชาติดังกล่าว ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอรัฐมนตรีเพื่อจัดทำโครงการอนุรักษ์ และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนในอุทยานแห่งชาตินั้นเป็นประกาศกระทรวง เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศ หรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงแบบท้ายประกาศกระทรวงนั้นด้วย

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและลดการพิงพิงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติใน อุทยานแห่งชาติ โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนที่จะดำเนินการภายใต้ ประกาศกระทรวงตามวรรคสองให้มีระยะเวลาไม่เกินยี่สิบปี และจะต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดการ อุทยานแห่งชาติ และแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแห่งนั้น และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ

เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับอนุญาตภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่ได้รับอนุญาตในการอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ ประเภท ชนิด จำนวน หรือบริมาณ ของทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามคุณภาพที่อนุญาตให้เก็บหาหรือใช้ประโยชน์ ช่วงระยะเวลาดำเนินการที่เหมาะสม มาตรการตรวจสอบและควบคุมผลกระทบ และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ หรือทรัพยากรธรรมชาติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติ และการสื้นสุดการอนุญาต มาตรการในการกำกับดูแล การตรวจสอบ การติดตาม การควบคุมผลกระทบและการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ และการประเมินผล การดำเนินโครงการ และแนวทางในการลดการพึงพิงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติตั้งกล่าวในเขตพื้นที่ ดำเนินโครงการ

การเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามคุณภาพ ของบุคคลที่ได้รับอนุญาตในเขตพื้นที่โครงการตามประกาศกระทรวงที่ออกตามมาตรา_n หากเป็นการเก็บหา หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามประเภท ชนิด และจำนวนตามที่ได้รับอนุญาต และเป็นไป เพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธรรมะ และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

---

(๑) ใบอนุญาตนำหรือปล่อยสัตว์เข้าไป ตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๗	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตเพื่อดำเนินกิจกรรมตามมาตรา ๒๒ นอกจาก (๓) และ (๔)	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตเพื่อการถ่ายทำภาพยนตร์ วิดีทัศน์ สารคดี การถ่ายภาพ	ฉบับละ/วัน	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) ใบอนุญาตการบริการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว ในอุทยานแห่งชาติ	ฉบับละ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) ใบอนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น	สัมปทานละ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
(๗) ใบอนุญาตเพื่อดำเนินกิจกรรมตามมาตรา ๒๗	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๘) การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมใบอนุญาต	
(๙) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท

ໝາຍເຫຼື : - ເຫດຜລໃນການປະກາສໃໝ່ພຣະຣາຊບໍລິສັດບັນນີ້ ດີວ່າ ໂດຍທີ່ພຣະຣາຊບໍລິສັດອຸທຍານແຫ່ງໜາຕີ ພ.ສ. ២៥០៥ ທີ່ໃຊ້ບັນຄົມຢູ່ໃນປ່ຈຸບັນໄດ້ໃຊ້ບັນຄົມມາເປັນເວລານານ ທຳໃຫ້ບັນຄົດບັນນີ້ ໄປກະຕືກປະກາສໃໝ່ເໝາະສົມກັບ ສຕານກາຮນປ່ຈຸບັນໃນກາຮສວນ ອນຸຮັກສົ່ງ ຄຸມຄຣອງ ແລະ ບໍາຮຸງຮັກໝາທຣໝາຍກຣຣມໜາຕີ ເຊັ່ນ ພັນຍື່ມໍ ສັດວິປ່າ ຕລອດຈົນທີວ່າສົນ ປ່າ ແລະ ຖຸເຂາ ໃຫ້ຄອຍຢູ່ໃນສກາພຣຣມໜາຕີເດີມມີໃຫ້ຖຸກທໍາລາຍ ທັນນີ້ ເພື່ອປະໂຍ້ນໆ ຂອງປະເທດໃນກາຮເປັນແຫ່ງສຶກສາເຮັຍນຮູ້ທາງຮຣມໜາຕີທີ່ເອີ້ນທາກກາຮຂອງປະໜານ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ກາຮໃໝ່ປະໂຍ້ນໆ ຈາກທຣໝາຍກຣຣມໜາຕີ ແລະ ຄວາມຫລາກຫລາຍທາງໝົວກາພໃນອຸທຍານແຫ່ງໜາຕີເປັນໄປອຍ່າງສມດຸລແລະ ຍັງຍືນ ແລະ ສອດຄລົງກັບຂໍອຕກລົງຮະຫວ່າງປະເທດຕາມພັນຮກຮນທີ່ປະເທດໄທຍເປັນກາຄືສມາຊີກ ຈຶ່ງຈໍາເປັນຕ້ອງຕ່າງໝາຍ